

การศึกษาปัญหาในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชีในจังหวัดขอนแก่น
A study of bookkeeping problems
of the accounting offices in KhonKaen Province

วิภาวี นาดิ¹ เฉลิมขวัญ อุยตะ² สุพัตรา ทารัญดา³

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาปัญหาในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชี ในจังหวัดขอนแก่น” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การใช้ความรู้ด้านวิชาชีพบัญชี ของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี จัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชี ข้อมูลสำหรับงานบัญชี การใช้ความรู้ด้านวิชาชีพบัญชี ที่มีปัญหาในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชี จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง นักบัญชี สำนักงานบัญชี ในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 48 แห่ง

จากการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลและสำนักงานบัญชี พบว่า เพศ และระดับการศึกษามีผล เกี่ยวกับปัญหาในการจัดทำบัญชี ในขณะที่อายุ ประสบการณ์การทำงาน ระยะเวลาการเปิดดำเนินงาน และจำนวนลูกค้าที่ให้บริการ ไม่มีผลต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีโดยรวม ในส่วนของการใช้ความรู้ มีการใช้ความรู้วิชาชีพบัญชีใน 4 ส่วนแรก ได้แก่ ความรู้วิชาชีพการสอบบัญชี ความรู้วิชาชีพการบริหาร ความรู้วิชาชีพการวางระบบบัญชี และความรู้วิชาชีพการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี จะเห็นได้ว่าพบปัญหาย่อยมากที่สุด และอีก 2 ส่วน ได้แก่ ความรู้วิชาชีพการทำบัญชี ความรู้วิชาชีพการบัญชีภาษีอากร ไม่พบปัญหาย่อยในทุกกรณี

คำสำคัญ: ความรู้ทางด้านบัญชี, สำนักงานบัญชี, ปัญหาในการจัดทำบัญชี

Abstract

The purposes of the present study were to investigate the use of accounting knowledge by accountants in accounting offices, bookkeeping problems of accounting offices, data for accounting, the use of problematic accounting knowledge in bookkeeping of accounting offices. All data were collected from forty eight accounting offices in KhonKaen Province.

From the study of personal data and accounting firms, it was found that gender and educational level had an effect. about problems in accounting, while age, work experience opening period and the number of customers served does not affect the overall accounting problems. in

¹ นิสิตปริญญาตรี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น อีเมลล์ wiphawee.nad@spumail.net

² นิสิตปริญญาตรี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น อีเมลล์ chaleamkhwan.uyu@spumail.net

³ อาจารย์ คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น อีเมลล์ supattra.ha@spu.ac.th

terms of using knowledge The knowledge of the accounting profession was applied in the first 4 parts, namely, knowledge of the auditing profession. Professional knowledge of management accounting Professional knowledge of accounting systems and professional knowledge of education and accounting technology It can be seen that the most minor problems are found and the other 2 parts are professional knowledge of accounting. Knowledge of tax accounting profession No sub-problems were found in all cases.

Keywords: Accounting knowledge, Accounting office, Accounting problems

ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย

จากการเปลี่ยนแปลงรายงานทางการเงิน ฉบับปรับปรุง 2562 ของสภาวิชาชีพบัญชี (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2565) ได้กำหนดความรับผิดชอบของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ในการทำบัญชีและงบการเงิน ให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนดและตามมาตรฐานการบัญชี ดังนั้น ผู้จัดทำบัญชีจึงต้องศึกษาและติดตามการปรับปรุง เพื่อนำมาตรฐานการบัญชีไปใช้ในการจัดทำบัญชีและงบการเงินให้ผู้ใช้งบการเงิน ซึ่งหมายถึง ผู้ลงทุน ผู้สนใจลงทุน พนักงาน ลูกค้า รัฐ หน่วยงานของรัฐ และผู้ใช้งบการเงินกลุ่มต่างๆ ที่ใช้ในการตัดสินใจ ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ ซึ่งมีการดำเนินธุรกิจในรูปแบบนิติบุคคลต้องจัดทำบัญชีสินค้านับตั้งแต่วันเริ่มประกอบกิจการ และห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทยและกิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร จะต้องทำบัญชีดังต่อไปนี้ บัญชีรายวัน บัญชีแยกประเภท บัญชีสินค้าและบัญชีแยกประเภทอื่นๆ

ในองค์กรขนาดเล็กและขนาดกลาง เนื่องจากรายงานบัญชีไม่มากนัก จึงจะต้องดำเนินการในการจัดทำบัญชีโดยอาศัยสำนักงานบัญชีในฐานะที่ให้บริการจัดทำบัญชี และให้คำปรึกษาวางแผนระบบบัญชี การจ้างพนักงานบัญชีของตนเองอาจไม่คุ้มค่ากับการใช้จ่ายที่เกิดขึ้น ในส่วนขององค์กรขนาดใหญ่ จำเป็นต้องมีแผนกบัญชีเพื่อดำเนินการจัดทำบัญชีอย่างเป็นระบบ และจัดการเรื่องระบบควบคุมภายใน จึงต้องใช้ผู้จัดทำบัญชีจำนวนมาก เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่ถูกต้องครบถ้วนในการเสนอรายงานในรูปแบบงบการเงิน ที่ได้จัดทำขึ้นทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง

การทำบัญชีนอกจากเพื่อให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการทำบัญชีของกิจการต่างๆ ประโยชน์ของการทำบัญชียังช่วยให้เจ้าของกิจการสามารถทราบผลการดำเนินงาน ของกิจการว่ามีกำไรหรือขาดทุน และช่วยให้ทราบฐานะการเงินของกิจการว่ามี สินทรัพย์ หนี้สิน ทุน ซึ่งเป็นส่วนของเจ้าของกิจการ จากที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าการจัดทำบัญชีนั้นมีความสำคัญ และให้ปัจจุบัน การจัดทำบัญชีก็ยังพบปัญหามากมายโดยข้อบกพร่องที่พบมากที่สุด คือ การบันทึกรายการโดยไม่มีเอกสารประกอบการลงบัญชีและการแสดงรายการในงบการเงินไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง ทำให้ผู้ประกอบการบางรายไม่มีข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจ

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ดังที่กล่าวมา ผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาปัญหาในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชี ในจังหวัดขอนแก่น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดทำบัญชี เพื่อที่จะให้ได้ข้อมูลการบัญชี สอดคล้องกับข้อเท็จจริง และสามารถนำไปใช้ในการวางแผนการตัดสินใจทางธุรกิจได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้ความรู้ด้านวิชาชีพบัญชี ของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี
2. เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชี
3. เพื่อศึกษาข้อมูลสำหรับงานบัญชี การใช้ความรู้ด้านวิชาชีพบัญชี ที่มีปัญหาในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชี

เนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

วิโรจน์ สุวณิชย์ (2555) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการใช้บริการสำนักงานบัญชีของบริษัทนิติบุคคลในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เลือกใช้บริการสำนักงานบัญชีจากการแนะนำของผู้อื่นมากที่สุด โดยจะใช้บริการด้านการตรวจสอบบัญชี สาเหตุที่ใช้บริการสำนักงานบัญชี เนื่องจากต้องการความถูกต้องแม่นยำ และประหยัดค่าใช้จ่ายในการจ้างพนักงานบัญชีเพิ่ม สำหรับผู้ที่เปลี่ยนสำนักงานบัญชีส่วนใหญ่ มีสาเหตุมาจากค่าบริการแพงเกินไป การคมนาคมไม่สะดวก การบริการไม่ดี โดยภาพรวมมีความพึงพอใจในด้านการให้บริการของสำนักงานบัญชี และด้านบุคคลากรอยู่ในระดับมาก ด้านค่าบริการ ด้านสถานที่ ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านกระบวนการ และด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพอยู่ในระดับปานกลาง

เพ็ญธิดา พงษ์ธานี (2552) ศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการบริการของสำนักงานบัญชีในประเทศไทย โดยใช้วิธีการออกแบบสอบถามไปยังหัวหน้าสำนักงานบัญชีจำนวน 400 แห่งและได้คืนมา 100 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 27.50 ผลการวิจัย พบว่า นโยบายและกระบวนการของสำนักงานบัญชีในด้านความรับผิดชอบของผู้บริหารต่อนโยบายและกระบวนการของสำนักงานบัญชี ความสามารถด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของสำนักงานบัญชี ความสามารถด้านกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับลูกค้าของสำนักงานบัญชี ความสามารถด้านการปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชี และความสามารถด้านการติดตามตรวจสอบของสำนักงานบัญชี มีผลกระทบต่อคุณภาพการบริการของสำนักงานบัญชี

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินงานวิจัย เรื่อง การศึกษาปัญหาในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชี ในจังหวัดขอนแก่น เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำการสำรวจจากสำนักงานบัญชีจังหวัดขอนแก่น จำนวน 48 แห่ง โดยกำหนดแนวทางไว้ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักบัญชี สำนักงานบัญชี ในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 48 แห่ง โดยการสุ่มตัวอย่างจากจำนวนนักบัญชี ของสำนักงานบัญชี จังหวัดขอนแก่นจำนวน 55 แห่ง (ข้อมูลจาก กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ณ เดือน พฤศจิกายน 2562) ดังนั้นการคัดเลือกจึงดำเนินการโดย วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ตามหลักการของ Krejcie & Morgan เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ โดยการเก็บข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถามให้กับนักบัญชี สำนักงานบัญชี ในเขตจังหวัดขอนแก่น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม ใช้วิธีการประมวลผลทางหลักการสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติโดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยายและสรุปผลการดำเนินงานวิจัย โดยกำหนดการให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และรอการตอบกลับ และนำแบบสอบถามไปแจกให้กลับสำนักงานบัญชีที่ติดต่อกับกรมสรรพากร โดยขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามและติดต่อขอรับแบบสอบถามคืนภายหลัง นอกจากนั้นติดต่อขอความร่วมมือกับสำนักงานบัญชีและรอรับกลับ รวมได้ตามจำนวน 48 ตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลสำนักงานบัญชี ทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequencies) อัตราส่วนร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ตามลักษณะของตัวแปร
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ความรู้ในวิชาชีพของผู้ทำบัญชี และปัญหาในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชี ทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ตามลักษณะของตัวแปร
3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลสำนักงานบัญชี และการใช้ความรู้ในวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชี กับตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชี

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่องการศึกษาปัญหาในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชีในจังหวัดขอนแก่น โดยนำเสนอ ข้อมูลแบบสอบถามวิเคราะห์ตามลำดับวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

รายละเอียด	จำนวน(คน)	ร้อยละ
จำนวนตัวอย่าง	48	100
เพศ ชาย	18	37.5
หญิง	30	62.5
อายุ ต่ำกว่า 30 ปี	13	27.1
30 ถึง 39 ปี	19	39.6
40 ถึง 49 ปี	12	25.0
50 ปีขึ้นไป	4	8.3
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	6	12.5
ปริญญาตรี	26	54.2
ปริญญาโท	11	22.9
ปริญญาเอก	5	10.4
ประสบการณ์การทำงานบัญชี		
น้อยกว่า 3 ปี	4	8.3
3 ถึง 6 ปี	17	35.4
7 ถึง 10 ปี	15	31.3
10 ปีขึ้นไป	12	25.0

ที่มา : จากการสำรวจ

จากตารางที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ทำบัญชีในสำนักงาน บัญชีในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 48 แห่ง สามารถแสดงข้อมูลส่วนบุคคลโดยการแจกแจง ความถี่(รายละเอียดตามตารางที่ 1) ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 62.5 เป็นเพศ ชาย ร้อยละ 37.5 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี มากที่สุด คือ ร้อยละ 39.6 น้อยที่สุดอยู่ที่ อายุ 50 ปีขึ้นไป ร้อยละ 8.3 ระดับการศึกษาของส่วนใหญ่สำหรับการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 54.2 มีผู้สำเร็จปริญญาเอกลดน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 10.4 ผู้มีประสบการณ์ในการทำงานบัญชีประสบการณ์ระหว่าง 3 – 6 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.4 น้อยที่สุดคือ ประสบการณ์น้อยกว่า 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.3

ส่วนที่ 2 ข้อมูลสำนักงานบัญชี

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลสำนักงานบัญชีของกลุ่มตัวอย่าง

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนตัวอย่าง	48	100
สำนักงานบัญชีจดทะเบียนสถานประกอบการในรูปแบบ		
บุคคลธรรมดา	16	33.3
ห้างหุ้นส่วน	11	22.9
คณะบุคคล	8	16.7
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	13	27.1
ระยะเวลาในการดำเนินงานของสำนักงานบัญชี		
1 ถึง 5 ปี	7	14.6
6 ถึง 10 ปี	9	18.8
11 ถึง 15 ปี	21	43.7
มากกว่า 15 ปี	11	22.9
จำนวนลูกค้าของสำนักงานบัญชีที่ให้บริการรับทำบัญชี อยู่ในปัจจุบัน		
1 ถึง 20 ราย	6	12.5
21 ถึง 50 ราย	9	18.8
51 ถึง 100 ราย	15	31.3
101 ถึง 200 ราย	13	27.0
201 ถึง 300 ราย	3	6.2
มากกว่า 300 ราย	2	4.2

ที่มา : จากการสำรวจ

จากตารางที่ 2 การแจกแจงข้อมูลเกี่ยวกับสำนักงานบัญชี เพื่อทราบขนาดของกิจการ ระยะเวลาการดำเนินงาน รูปแบบของการจดทะเบียนของสถานประกอบการ และจำนวนลูกค้า ของสำนักงานบัญชีที่รับผิดชอบในการจัดการให้บริการรับทำบัญชี ดังนี้ สำนักงานบัญชีจดทะเบียนสถานประกอบการ ในรูปแบบ คณะบุคคล มากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 33.3 น้อยสุดเป็น คณะบุคคล คิดเป็นร้อยละ 16.7 ระยะเวลาในการดำเนินงานของสำนักงานบัญชี สำนักงานบัญชีส่วนใหญ่เปิดดำเนินการระหว่าง 11 – 15 ปี จำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.7 สำนักงานบัญชี ที่เปิดระหว่าง 1 – 5 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 14.6 จำนวนลูกค้าของสำนักงานบัญชีที่ให้บริการในการรับทำบัญชี อยู่ระหว่าง 51 ถึง 100 ราย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.3 สำนักงานที่มีลูกค้ามากกว่า 300 ราย มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.2

ส่วนที่ 3 การใช้ความรู้ในวิชาชีพของผู้ทำบัญชี

การใช้ความรู้ในวิชาชีพของผู้ทำบัญชี	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	S.D	ระดับการใช้ความรู้
วิชาชีพการทำบัญชี			
1. ใช้ความรู้ในการทำบัญชี เพื่อวิเคราะห์รายการเอกสาร สำหรับการจัดทำบัญชีรายได้ บัญชีค่าใช้จ่ายรวมถึงการปรับปรุงบัญชี เช่น เอกสารการรับชำระหนี้ ใบส่งของ ใบเสร็จรับเงิน บันทึกค่าเสื่อม ราคา เป็นต้น	3.85	0.74	มาก
2. ใช้ความรู้ในการทำบัญชี เพื่อจัดทำสมุดบัญชีต่างๆ ตามที่กฎหมายกำหนด ได้แก่ สมุดเงินฝากธนาคาร สมุดรายวัน ชื่อ-ขาย สมุดรายวันรับ-จ่ายสมุดรายวันทั่วไป สมุดเงินสด สมุดบัญชีแยกประเภท	4.23	0.66	มากที่สุด
3. การใช้ความรู้ในการทำบัญชี เพื่อจัดทำงบการเงิน ได้แก่ งบกำไรขาดทุน งบดุล งบกระแสเงินสดเปลี่ยนแปลง ส่วนของผู้ถือหุ้นและหมายเหตุประกอบงบการเงิน	4.06	0.78	มาก
เฉลี่ยรวม	4.05	0.73	มาก
วิชาชีพการวางระบบบัญชี			
4. การใช้ความรู้การวางระบบบัญชีในการให้คำปรึกษา และคำแนะนำในระบบเอกสารการควบคุมภายใน และงานด้านระบบบัญชีของกิจการ	4.04	0.68	มาก
5. การใช้ความรู้การวางระบบบัญชีในการออกแบบเอกสารต่างๆ เช่น ใบสำคัญจ่าย ใบสั่งซื้อ ใบส่งของใบวางบิล	4.23	0.59	มากที่สุด
6. การใช้ความรู้การวางระบบบัญชี ในการจัดทำคู่มือการทำบัญชีของกิจการ	4.10	0.75	มาก
เฉลี่ยรวม	4.12	0.67	มาก

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยของการใช้ความรู้ในวิชาชีพบัญชี (ต่อ)

วิชาชีพการบัญชีภาคีอากร			
7. การใช้งบการเงินของกิจการในการให้คำปรึกษาเพื่อวางแผนภาษี	3.77	0.72	มาก
8. การใช้ความรู้การบัญชีภาคีอากร ในการจัดเตรียมภาษีเพื่อ นำส่งกรมสรรพากรรายเดือน พร้อมยื่นแบบแสดงรายการ ชำระภาษี ได้แก่ ภ.ง.ด.1 ภ.ง.ด.3 ภ.ง.ด.53 ภ.พ. 30	4.35	0.70	มากที่สุด
9. การใช้ความรู้การบัญชีภาคีอากร ในการจัดเตรียมภาษีเพื่อนำส่งกรมสรรพากรรายปีพร้อมยื่นแบบแสดงรายการชำระภาษี ได้แก่ ภ.ง.ด.51 ภ.ง.ด. 3 ภ.ง.ด. 50	4.52	0.71	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.21	0.71	มากที่สุด

ที่มา : จากการสำรวจ

จากตารางที่ 3 การแสดงค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับการใช้ความรู้ในวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชีของ สำนักงานบัญชีในขอนแก่น พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของการใช้ความรู้วิชาชีพการบัญชีภาคีอากร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.21(S.D = 0.71) ระดับการใช้ความรู้ในระดับมากที่สุด และการใช้ความรู้วิชาชีพการทำบัญชี มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 4.05 (S.D = 0.73)

ส่วนที่ 4 ระดับปัญหาในการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยของปัญหาในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชี

ปัญหาในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชี	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	S.D	ระดับ ปัญหา
ด้านการประสานงานกับลูกค้า			
1. ลูกค้าส่งเอกสารหลักฐานในการทำบัญชีล่าช้า	2.75	0.44	ปานกลาง
2. ลูกค้าส่งเอกสารไม่ครบถ้วน	2.73	0.45	ปานกลาง
3. ลูกค้าไม่ปฏิบัติตามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ทำบัญชี	2.63	0.67	ปานกลาง
4. ข้อตกลงในการให้บริการไม่ชัดเจน	2.46	0.71	น้อย
5. ลูกค้าไม่กำหนดผู้ประสานงานที่มีความรู้ด้านวิชาชีพบัญชี	2.52	0.71	น้อย
เฉลี่ยรวม	2.62	0.60	ปานกลาง

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยของปัญหาในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชี (ต่อ)

ปัญหาในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชี	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	S.D	ระดับ ปัญหา
ด้านการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี			
6. มาตรฐานการบัญชี มีการปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงบ่อย	3.44	0.80	มาก
7. มาตรฐานการบัญชีบางฉบับมีความยุ่งยากในการปฏิบัติงาน	3.54	1.03	มาก
8. ไม่มีผู้ให้คำปรึกษาในการทำบัญชีให้ถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชี	2.83	0.66	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	2.64	0.55	ปานกลาง
ด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบัญชี			
21. การจัดหาผู้สอบบัญชี	1.73	0.84	น้อยที่สุด
22. ความยุ่งยากในการถูกตรวจสอบการทำบัญชีโดยสรรพากร	1.79	0.77	น้อยที่สุด
23. ความยุ่งยากในการถูกตรวจสอบการทำบัญชีโดยเจ้าพนักงานกรมสรรพากร	2.67	0.66	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	2.03	0.76	น้อย

จากตารางที่ 4 การแสดงค่าเฉลี่ยของปัญหาในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชีในจังหวัดขอนแก่น พบว่า ด้านการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.27 (S.D = 0.83) และด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำบัญชี มีปัญหาน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 2.03 (S.D = 0.76)

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง การศึกษาปัญหาในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชี ในจังหวัดขอนแก่น สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. นักบัญชีในสำนักงานบัญชี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชี มีความคิดเห็นโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ด้านการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ด้านกาประสานงานกับลูกค้า ด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบัญชี เรียงตามลำดับ

2. นักบัญชีในสำนักงานบัญชี มีความคิดเห็น ด้านการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า มาตรฐานการบัญชีบางฉบับมีความยุ่งยากในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก มาตรฐานการบัญชี มีการปรับปรุง และเปลี่ยนแปลง อยู่ในระดับมาก ไม่มีผู้ให้คำปรึกษาในการทำบัญชีให้ถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชีแปลงบ่อย อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการ วิจัยของ สิทธิศักดิ์ ทองคง (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีการปรับปรุงมาตรฐานการรายงานทางการเงินเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการ รายงานทางการเงินสากล จึงทำให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตบาง

รายอาจไม่ได้ติดตามการเปลี่ยนแปลง มาตรฐานการรายงานทางการเงินอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

3. นักบัญชีในสำนักงานบัญชี มีความคิดเห็น ด้านการประสานงานกับลูกค้า เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ลูกค้าส่งเอกสารหลักฐานในการทำบัญชีล่าช้า อยู่ในระดับปานกลาง ลูกค้าส่งเอกสารไม่ครบถ้วน อยู่ในระดับปานกลาง ลูกค้าไม่ปฏิบัติตามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ทำบัญชี อยู่ในระดับปานกลาง ลูกค้าไม่กำหนดผู้ประสานงานที่มีความรู้ด้านวิชาชีพบัญชี อยู่ในระดับน้อย ข้อตกลงในการให้บริการไม่ชัดเจน อยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับผลการ วิจัยของ นวพร ชูเปียแต่ง (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ ความสามารถ และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีจังหวัดภาคใต้ ความรู้ความสามารถของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีจังหวัดภาคใต้ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการประสานงานกับลูกค้า และด้านมาตรฐานการบัญชี ได้แก่ ความรู้ความสามารถด้านการทำบัญชี ด้านภาษีอากร และด้านการสอบบัญชี ซึ่งความรู้ด้านภาษีอากรเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีมากที่สุด ทั้งส่งผลในด้านการประสานงานกับลูกค้า ด้านผู้ปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี และด้านเทคโนโลยีในการจัดทำบัญชี ความรู้ทางด้านภาษีอากรเป็นสิ่งที่นักบัญชีไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เป็นความรู้ที่สำคัญคู่ควบกับความรู้ทางการบัญชีที่ผู้ทำบัญชีต้องมี และยังคงพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลง

4. นักบัญชีในสำนักงานบัญชี มีความคิดเห็น ด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบัญชี เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ความยุ่งยากในการตรวจสอบการทำบัญชีโดยเจ้าพนักงานกรมสรรพากร อยู่ในระดับปานกลาง ความยุ่งยากในการตรวจสอบการทำบัญชีโดยสรรพากรบัญชี อยู่ในระดับน้อยที่สุด การจัดหาผู้สอบบัญชี อยู่ในระดับน้อยที่สุด สอดคล้องกับผลการ วิจัยของ กนกวรรณ วุฒิกนกกาญจน์ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการวิจัยพบว่า ผู้ทำบัญชีของสำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยมีความคิดเห็นในการใช้ความรู้วิชาชีพภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการทำบัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากร ด้านการวางระบบบัญชี อีกทั้งพบว่า ความคิดเห็นปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือด้านมาตรฐานการบัญชี ด้านภาษีอากร และด้านลูกค้า

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

(1) การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัย ศึกษาสำนักงานในจังหวัดขอนแก่น ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าควรจะต้องศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาได้ เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่กว้างขวางและมีความใกล้เคียงสภาพความเป็นจริงของการแก้ปัญหามากที่สุด ควรเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์บุคคลต่างๆ ในบริษัทแต่ละแห่งเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและตรงกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้น

(2) ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษากลุ่มตัวอย่างแค่เพียงบางส่วน ในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษากลุ่มตัวอย่างมากกว่านี้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

(1) ควรเข้าไปศึกษาถึงความรู้ความสามารถของผู้ทำบัญชี และความต้องการในการพัฒนาวิชาชีพสำหรับ ผู้ปฏิบัติงานในแง่มุมต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงคุณภาพการปฏิบัติงานด้านวิชาชีพการบัญชี

(2) เสนอความต้องการในการพัฒนาวิชาชีพของผู้ทำบัญชี ให้กับองค์กร ภาครัฐ ภาคเอกชน และสภาวิชาชีพ บัญชีเห็นถึงความสำคัญของอาชีพผู้ปฏิบัติงานด้านการบัญชี

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์อมราลักษณ์ ศิริทองสุข อาจารย์ผู้รับผิดชอบ รายวิชา และอาจารย์สุพัตรา ทารัญดา ที่ปรึกษางานวิจัย ซึ่งกรุณาให้คำปรึกษา ข้อชี้แนะ ให้ความรู้ตลอดจน ข้อบกพร่องแก้ไขด้วยความเอาใจใส่อย่างดี จนการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูง มา ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามและให้ ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี ขอขอบพระคุณบิดา มารดา เพื่อน ที่คอยช่วยเหลือ และคอยเป็นกำลังใจมาโดยตลอดจนทำให้การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้สำเร็จด้วยดี

หากมีความผิดพลาดขาดตกบกพร่องประการใด ผู้เขียนขออภัยเป็นอย่างสูง ในข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาด นั้นผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษาค้นคว้านี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่สนใจ

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอันพึงมีจากการศึกษารับรู้ตั้งแต่บุพการี คณะอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้เขียน จนทำให้การศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ สามารถสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

กนกวรรณ วุฒิกนกกาญจน์.(2560). ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย. [ออนไลน์]. สืบค้นจาก : <https://so07.tcithaijo.org/index.php/sujba/article/view/881/644>.

นวพร ชูเปี้ยเต็ง. (2562). ความรู้ ความสามารถ และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีจังหวัดภาคใต้. [ออนไลน์]. สืบค้นจาก <http://ojs.mbu.ac.th/index.php/jope/article/view/1759>.

วิโรจน์ สุวณิชย์. (2555). ความพึงพอใจในการใช้บริการสำนักงานบัญชีของบริษัทนิติบุคคลในกรุงเทพฯ ใน การสัมมนาทางวิชาการเรื่องการจัดการและความสำคัญของกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. [ออนไลน์]. สืบค้นจาก : <http://libdoc.dpu.ac.th/thesis/Ariya.Sor.pdf> [2565, 20 มีนาคม]

เพ็ญธิดา พงษ์ธานี. (2552). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการบริการของสำนักงานบัญชีในประเทศไทย. [ออนไลน์]. สืบค้นจาก : <http://libdoc.dpu.ac.th/research/115611.pdf> [2565, 23 มีนาคม]

สิทธิศักดิ์ ทองคง. (2562). ผลกระทบการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต. [ออนไลน์]. สืบค้นจาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/iba/article/view/232161>.

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2561). [ออนไลน์]. กรอบแนวคิดสำหรับมาตรฐานการรายงานทำกำไรเงิน (ปรับปรุง 2559). [สืบค้นวันที่ 10 มีนาคม 2565] จาก <http://www.fap.or.th>.

Krejcie, R. V., and Morgan, D. W. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities" *Educational and Psychological Measurement*. 30, 607-610.